

De bibliotheek is niet langer een opslagplaats van dode boeken. Net op tijd voor de informatiemaatschappij zou de bibliotheek het plaatselijke informatiecentrum moeten worden (...) De bibliotheek van de toekomst is nog steeds een plek. Een plek waar mensen samenkomen om samen te werken en projecten te bedenken die beter in groep uitgewerkt kunnen worden. Met de hulp van een bibliothecaris die weet hoe een netwerk in elkaar zit, een bibliothecaris die kennis van zaken én mensenkennis heeft en die makkelijk toegang heeft tot veel informatie. (...) Er kunnen duizenden dingen gedaan worden op zo'n plek, met één gemeenschappelijk uitgangspunt: gebruik de beschikbare data, verbind die met de mensen in de gemeenschap en creëer waarde. Meer dan ooit hebben we bibliothecarissen nodig. Wat we niet nodig hebben, zijn ambtenaren die dood papier bewaken. De stem van bibliothecarissen is te belangrijk om ze te laten wegsterven in onze cultuur. Voor de juiste bibliothecaris ligt de toekomst open. »

SETH GODIN in *The Library Book* (2012)

HOOFDSTUK 1

Een nieuwe boekbeleving in een nieuw tijdperk

TWEE BELANGRIJKE ONTWIKKELINGEN WIJZEN EROP DAT DE BIBLIOTHEEK-sector en het boekenvak een nieuw tijdperk ingaan. Ten eerste zijn door de komst van nieuwe digitale media het belang van informatie in onze maatschappij en de technologische mogelijkheden om die informatie te verspreiden enorm toegenomen. Als gevolg daarvan is ook de samenleving fundamenteel veranderd. We leven in een informatiemaatschappij waarin het digitale de norm is en mensen verwachten dat alles digitaal beschikbaar is, stelt Peter Hinssen in *Digitaal is het nieuwe normaal* (2010). Om hun klanten te behouden, moeten organisaties hun strategie aanpassen. Die noodzaak om te innoveren geldt niet alleen voor de profit- maar ook voor de non-profitsector. Dat hangt samen met een tweede evolutie. Het aantal vrijetijdsbestedingen is zodanig toegenomen dat de concurrentie tussen culturele spelers alleen maar groter wordt, omdat de tijd en de aandacht van de consument beperkt zijn. Onze economie is veranderd in een aandachtseconomie, waarin organisaties concurreren om de aandacht van de consument te trekken en te behouden. Marketing is dan ook een essentieel onderdeel van elke strategie.

Het is echter ingewikkelder dan dat. Op dit moment blijven de uitleencijfers van de Vlaamse openbare bibliotheken nog vrij stabiel en kunnen de bibliotheken in de steden, waar toch een grotere concurrentie is van andere vrijetijdsbestedingen, zich nog vrij goed handhaven. Het aantal leners is in Vlaanderen sinds 2003 gedaald met meer dan 10 %. Het aantal bezoekers is lichtjes gestegen. Sommige boekhandels zien hun omzet daarentegen al dalen door de toenemende internetverkoop en kunnen bijgevolg niet altijd het hoofd boven water houden. Zelfs Fnac, de boekhandelketen die model staat voor grote omzet en als belangrijke concurrent wordt beschouwd van de onafhankelijke boekhandel, kijkt tegen afslanking aan. De grootste Vlaamse boekhandelketen, Standaard Boekhandel, ziet zijn omzet stijgen en blijft winst maken (cijfers tot en met 2011).

Door deze evoluties hebben bibliotheken niet langer een monopolie op de toegang tot informatie. Willen ze een rol blijven spelen, dan moeten ze nieuwe manieren zoeken om hun gebruikers aan te spreken. Dit bewustzijn leeft niet alleen in de sector zelf, maar ook bij de overheid.

De sector beseft dat de functie van de bibliotheek moet veranderen om aansluiting te vinden bij de noden van moderne gebruikers. Waar vroeger de fysieke collectie centraal stond als middel om informatie te vinden en kennis te verwerven, zijn er nu snellere en meer digitale mogelijkheden om hetzelfde te bereiken. De virtuele collectie neemt de traditionele functie van de bibliotheek over en gebruikers verwachten dat ze op elk moment en op elke plaats welke informatie ook kunnen raadplegen. Bovendien krijgt de fysieke bibliotheek een nieuwe functie. Aldus *Bibliotheekblad*-redacteur Bart Janssen: 'Het bibliotheekgebouw verandert van een plek waar je informatie zoekt in een plek waar je informatie consumeert en verwerkt.' Deze functie kan op verschillende manieren ingevuld worden:

1. *verblijfsfunctie*: de bibliotheek wordt een plek waar gebruikers ongestoord kunnen lezen, werken of studeren;
2. *onderwijsfunctie*: bibliotheekmedewerkers begeleiden gebruikers bij het verwerven van vaardigheden die nodig zijn in onze kennismaatschappij;
3. *ontspanningsfunctie*: door het organiseren van activiteiten leren gebruikers nieuwe dingen kennen.

Al deze invullingen hebben als gemeenschappelijk kenmerk dat de gebruikers en hun ervaring centraal komen te staan.

Tegelijk blijft de openbare bibliotheek, ondanks het multimediale aanbod en het multifunctionele gebruik, voor velen in eerste instantie een 'boekerij'. Ook deze publicatie stelt bewust het boek en de promotie ervan centraal. Dat is meer dan intuïtie of nostalgie: uit een analyse van het bibliotheekgebruik in Antwerpen weten we dat in 2011 nog steeds 93 % van de leden minstens één boek heeft geleend. Ongeveer de helft van de leden leent alleen boeken.

Ook de overheid beseft dat de functie van de bibliotheek anders ingevuld moet worden. In het decreet lokaal cultuurbeleid van 2001 wordt een openbare bibliotheek gedefinieerd als 'een basisvoorziening waar elke burger terecht kan met zijn vragen over kennis, cultuur, informatie en ontspanning. Ze bemiddelt actief bij het beantwoorden van deze vragen. De openbare bibliotheek is actief inzake cultuurspreiding en cultuurparticipatie; ze werkt in een geest van objectiviteit en vrij van levensbeschouwelijke, politieke en commerciële invloeden'.

Het uitvoeringsbesluit van 26 oktober 2012 stelt bovendien dat een openbare bibliotheek de volgende opdrachten moet uitvoeren:

- cultuureducatie en leesplezier stimuleren;
- inzetten op de bevordering van e-inclusie bij moeilijk bereikbare doelgroepen en op de verhoging van informatiegeletterdheid en mediawijsheid;
- inzetten op een aangepaste dienstverlening voor personen met beperkte mobiliteit en voor moeilijk bereikbare doelgroepen op cultureel, educatief en sociaaleconomisch gebied;
- inzetten op samenwerking met onderwijsinstellingen.

In de visietekst van minister Joke Schauvliege over de toekomst van de openbare bibliotheek, *De openbare bibliotheek van morgen*, die in het voorjaar van 2013 verscheen, wordt hier verder op ingegaan. In het eerste deel schetst de minister de geschiedenis van het Vlaamse bibliotheekbeleid en het internationale kader waarin dat beleid zich vandaag afspeelt. In het tweede deel bespreekt ze hoe de verschillende maatschappelijke rollen van een bibliotheek ingevuld kunnen worden door het lokale bestuur. In het derde deel worden die rollen gekoppeld aan de beleidsprioriteiten die opgesomd staan in het uitvoeringsbesluit van 2012. Uit deze visietekst blijkt dat de bibliotheek vooral een gids is die mensen op een laagdrempelige manier moet helpen om betrouwbare informatie te vinden. Dat doet ze niet alleen, maar in samenwerking met andere lokale spelers. Ze doet dat ook niet louter als een uitleenfabriek, maar als een plek waar je aangenaam kunt verblijven, bijleren en ontspannen – zowel fysiek als digitaal.

Belangrijke partners bij de visieontwikkeling van openbare bibliotheken zijn Bibnet en Locus, organisaties die bibliotheken ondersteunen in opdracht van de Vlaamse overheid. Gezien hun decretale opdracht verruimen sommige provinciebesturen hun ondersteunende rol ook tot visieontwikkeling.

Bibnet is een projectorganisatie die ervoor zorgt dat bibliotheken ook in een digitale wereld meerwaarde bieden aan hun publiek. De activiteiten van Bibnet kunnen worden opgedeeld in vier segmenten:

- *collectiebeheer*: ontwikkeling van nieuwe digitale diensten waarop bibliotheken kunnen intekenen om naast hun fysieke collectie ook een digitaal aanbod aan te bieden aan hun publiek, zoals de *fundels* (interactieve prentenboeken);
- *publiekstoepassingen*: positionering van de bibliotheek bij het internetpubliek door de ontwikkeling van bibliotheekportalen, namelijk een

- gemeenschappelijke, gebruiksvriendelijke en herkenbare zoekomgeving die toegang biedt tot de collecties in Vlaamse openbare bibliotheken;
- *lokale ondersteuning*: vorming en kennisuitwisseling voor de digitale bibliotheek, met projecten zoals de Bib op School, dat de bibliotheek rechtstreeks binnenbrengt in de secundaire scholen en projecten rond e-inclusie;
 - *Open Vlacc*: onderhoud en ontwikkeling van de databank waar het collectieaanbod van de openbare bibliotheken in Vlaanderen beschreven en toegankelijk gemaakt wordt voor het publiek.

Voor Locus, het steunpunt voor lokaal cultuurbeleid, is de bibliotheek een antwoord op een behoefte van de samenleving. Met haar werking wil de bibliotheek de culturele, sociale en economische participatie van burgers in de samenleving stimuleren. Verandert die samenleving, dan veranderen ook de eisen die aan de kennis en vaardigheden van burgers gesteld worden. Om mee te kunnen bewegen en haar maatschappelijke relevantie te kunnen behouden, zal ook de bibliotheek moeten zoeken naar nieuwe antwoorden, zonder zich te laten leiden door mode of ad-hocoplossingen.

De maatschappelijke veranderingen op het domein van kennis, informatie en cultuur zijn zo omvattend en hebben zo'n grote impact op het bibliotheekwerk dat bibliotheken in een overgangsfase zitten naar een nieuwe positionering in de samenleving. Het garanderen van goede toegankelijkheid, zoekgemak, vindbaarheid en onmiddellijke beschikbaarheid zijn noodzakelijk, maar lijken niet langer te volstaan om maatschappelijk relevant te blijven. Actieve waarden zullen steeds meer een stempel drukken op het bibliotheekproces: creatie van kennis, betekenisgeving, filteren en duiden, inspireren, cocreatie en participatie bevorderen... Zo'n omschakeling heeft verregaande consequenties, niet alleen voor de inhoudelijke werking, maar ook voor de organisatiecultuur, de werkprocessen, de personeelscompetenties en de bibliotheekinfrastructuur. Locus begeleidt en ondersteunt de sector bij de omslag die hiervoor nodig is.

Het uitgangspunt is steeds: waarom is een bibliotheek nodig? Wat staat onder druk door maatschappelijke veranderingen: de opdracht of de vorm van bibliotheken? Wat bibliotheken doen, waarom ze het doen of de manier waarop ze het doen? Komt het er voor de bibliotheken op aan van vorm te veranderen, zonder de essentie te verliezen? Samen met de sector wordt naar antwoorden gezocht. Locus omschreef zeven uitdagingen die van bibliotheken een strategisch antwoord vragen:

1. inzetten op wat de bibliotheek uniek maakt bij haar publiek;
2. meer aandacht voor de lokale specificiteit en het gemeentelijke beleid;
3. inspelen op het gewijzigde gedrag van mensen in een digitale omgeving;
4. werkprocessen optimaliseren;
5. infrastructuur aanpassen aan de lokale noden;
6. een nieuw organisatiemodel ontwikkelen;
7. een geschikt personeelsbeleid uitwerken.

De lokale context bepaalt hoe deze uitdagingen worden aangepakt, welke rollen de bibliotheek speelt en in welke beleidsdomeinen ze zich mee verankert. De meeste provinciale bibliotheekdiensten vervullen hierbij een ondersteunende rol. Soms spreekt uit die ondersteuning echter ook een sterke visieontwikkeling. Dat is bijvoorbeeld het geval in West-Vlaanderen, waar het Delphi-project de klantgerichtheid zeer sterk promoot.

Wat betekent dat in de praktijk voor bibliotheken?

We geven een voorbeeld. De Leuvense openbare bibliotheek is zich ervan bewust dat het klassieke bibliotheekconcept, waarbij de collectie centraal staat, onder vuur ligt in een informatiemaatschappij. De aanleiding om te innoveren ligt in gewijzigde behoeften van de gebruikers en in de lokale situatie. De bibliotheek moet daaraan tegemoetkomen en inspelen op de nieuwe noden. De strategische uitdagingen van Locus bieden houvast om de ontwikkeling te beschrijven die de bibliotheek doormaakt. De tweede uitdaging van Locus – meer aandacht voor de lokale specificiteit en het gemeentelijke beleid – is daarbij het uitgangspunt. Van daaruit wil de bibliotheek inzetten op wat haar uniek maakt (uitdaging 1). Inspelend op het gewijzigde gedrag van mensen in een digitale omgeving (uitdaging 3) en op de lokale mogelijkheden die een nieuwe en verhevigde samenwerking met het Leuvense cultuurcentrum bieden (uitdaging 2), zal ze een nieuw organisatiemodel uitwerken (uitdaging 6): de belevensbibliotheek. De drie pijlers van dit concept zijn:

1. een moderne en aantrekkelijke inrichting;
2. verdieping van de collectie door verrassende presentaties en informatiebemiddeling;
3. samenwerking met het cultureel centrum van Leuven.

De drie overige Locus-uitdagingen geven weer wat er nodig is om dat te bereiken:

1. de infrastructuur aanpassen aan de lokale noden (uitdaging 5),
2. de werkprocessen optimaliseren (uitdaging 4),
3. een geschikt personeelsbeleid uitwerken (uitdaging 7).

Ook andere openbare bibliotheken, zowel in Vlaanderen als in Nederland, zoeken naar manieren om het traditionele bibliotheekconcept een nieuwe invulling te geven. Andere voorbeelden en good practices zullen in wat volgt zeker aan bod komen.

Ook de boekhandels verliezen we daarbij niet uit het oog. Aangezien zij opereren op de vrije markt interfereert het overheidsbeleid hier niet. Dat betekent niet dat er geen overkoepelende acties opgezet kunnen worden, zoals Boek.be boekhandelaren met een peterschapsproject ondersteunt. In 2012 kwam een vijftiental boekhandelaren samen om ervaringen uit te wisselen onder begeleiding van Carlo Van Baelen, de voormalig directeur van het Vlaams Fonds voor de Letteren. En ook in 2012 werd Confituur opgericht, een belangenvereniging van onafhankelijke boekhandels in Vlaanderen die de krachten bundelen om hun merk te promoten. Samen willen de onafhankelijke boekhandels via Confituur de volgende troeven promoten:

- de onafhankelijke boekhandel als culturele ontmoetingsplaats die je in contact brengt met nieuwe dingen;
- het ruime en gevarieerde assortiment waar niet alleen plek is voor bestsellers;
- de belezen, bevlogen en deskundige medewerkers;
- de kleinschaligheid en eigenheid van elke boekhandel, de link met plaatselijke projecten en organisaties.

AAN DE SLAG

- Maatschappelijke veranderingen zorgen voor vooruitgang én problemen. Toen de trein zijn intrede deed, verhoogde de mobiliteit van heel veel mensen, maar de koetsiers gingen failliet. De koetsier die zich specialiseerde in vervoer van en naar de stations kon misschien nog standhouden; alle anderen schoolden zich om en begonnen vroeg of laat aan een nieuw al dan niet aan paarden, auto's of transport gebonden avontuur. De trends die beschreven zijn in het intermezzo dat zo meteen volgt, zijn duidelijk: internetgebruik en internetverkoop nemen toe, maar het gedrukte boek blijft verkocht en gelezen. Maak voor jezelf enkele toekomstscenario's: wat ga jij doen als boekpromotor wanneer de trend zich voortzet? Wanneer het gedrukte boek uiteindelijk toch naar de achtergrond verdwijnt? En wat ga je doen in het omgekeerde geval? Hoe ga je in elk van deze scenario's de bedreigingen naar je hand zetten? Er wordt veel gezegd en geschreven over de bibliotheek van de toekomst. Er wordt zeker zoveel gezegd over de toekomst van het boek. Sta er niet naar te kijken of te luisteren, maar neem een standpunt in. Een gewaarschuwd man is er twee waard.

- Welke functie is voor jou belangrijk in de bibliotheek? Dat de gebruiker er kan verblijven? Iets kan leren? Of zich kan ontspannen? En hoe plan je concreet om te gaan met de beleidsprioriteiten die de Vlaamse regering naar voren heeft geschoven voor de openbare bibliotheken?

- Welke functies zijn momenteel belangrijk in de boekhandel? Veranderen concurrenten en partners misschien nu de omgeving zo verandert? Met wie werk je het best samen? Met de lokale handelaren? Met andere boekhandels? Met de bibliotheken? Met onderwijsinstellingen? Met antiquariaten? Met internetverkopers?...

INTERMEZZO

VLAAMSE BIBLIOTHEEK EN BOEKHANDEL IN CIJFERS

Hoe ziet het landschap van bibliotheken en boekhandels eruit? Cijfers zijn momentopnames die aan verandering onderhevig zijn, maar trends zijn zichtbaar en vaak ook – zeker voor de bibliotheken – stabiel.

De Vereniging Vlaamse Boekverkopers telt ongeveer 170 leden (zowel ketens, internetboekhandels als onafhankelijke boekhandels) die samen meer dan 330 winkels vertegenwoordigen.

De omzet van de algemene boekenmarkt in Vlaanderen (educatieve en wetenschappelijke boeken niet meegerekend) is goed voor om en bij 210 miljoen euro. Dat vertegenwoordigt 16 miljoen exemplaren, zo blijkt uit de cijfers van GfK Retail en Technology Benelux (www.gfk-retailreports.be/#boeken) en de jaarverslagen van de Vereniging Vlaamse Boekverkopers (www.boekenvak.be). Tegen de trend in de buurlanden in steeg de omzet in Vlaanderen de voorbije jaren lichtjes. Pas in 2012 was er een daling van 1,4 % zichtbaar. Het aantal verkochte boeken verminderde wel jaarlijks. De meest recente daling doet zich voor in alle genres, met uitzondering van literaire fictie. Wat daarbij opvalt, is het zogenaamde *bestselleritiseffect*, waarvan vooral internetwinkels, entertainmentstores en grote warenhuizen profiteren en onafhankelijke boekhandels de dupe zijn.

De groei in de boekenverkoop vindt volledig plaats in de verkoop bij de webwinkels. De internetverkoop van boeken neemt in Vlaanderen 8,7 % van de totale markt voor zijn rekening en groeide de laatste jaren steeds met 1 tot 2 %. De onafhankelijke boekhandel moet het in 2011 stellen met bijna 13 % minder omzet dan een jaar eerder.

De top 20 van bestsellers bevatte in 2011 vijf kookboeken en zes strips – een typisch Vlaams fenomeen. Slechts twee titels waren non-fictie. In 2010 was er wel een daling van het aantal verkochte non-fictievrijtijdsboeken (kookboeken, reisboeken, fauna en flora, dietboeken...).

De grootste boekhandelketen van Vlaanderen is Standaard Boekhandel, met 140 vestigingen. ECI boekenclub heeft drie eigen winkels in Vlaanderen en verder in samenwerking met Boekenvoordeel nog drie shop-in-shops. Het investeerde fors in een online winkelplatform en introduceerde in 2010 zijn nieuwe beleveniswinkelconcept in Hasselt.

Carrefour Planet, de megahypermarkt van Carrefour met zes vestigingen in Vlaanderen, onderging ‘een ingrijpende metamorfose om ruimte te bieden aan service, beleving en... ruimte tout court’, aldus retaildetail.be. Een onderdeel ervan is een ruime boekenwinkel.

De Boekenbank is een databank van vzw Meta4Books, waarvan 359 boekhandels (verkooppunten) en 217 bibliotheken en instellingen gebruikmaken. Er zit een actueel bestand van ongeveer 300.000 titels in, maar ook een iets groter historisch bestand. Samen met de anderstalige titels staan er meer dan 5 miljoen titels in de ‘open markt module’ van deze databank. Behalve titels staan er ook flapteksten en covers in. Er lopen zo’n 1 miljoen orders per jaar via de Boekenbank.

De Vlaamse overheid ondersteunt kwaliteitsboekhandels door hen een A-label toe te kennen. A-(strip)boekhandels hebben een ruim, divers en kwaliteitsvol assortiment, besteden extra aandacht aan informatieverstrekking en dienstverlening aan de lezer en organiseren literaire activiteiten. Er zijn zo’n 77 A-boekhandels en 14 A-stripboekhandels.

Ongeveer 80 % van de boekhandels geeft te kennen met bibliotheken te werken. Er is echter een tendens bij bibliotheken om meer prijsgericht dan servicegericht aan te kopen; steeds meer wensen bibliotheken dat boeken ‘kastklaar’ geleverd worden.

Elke Vlaamse gemeente is verplicht een bibliotheekvoorziening te hebben, in eigen beheer of via een intergemeentelijke samenwerking. Daardoor beschikken 303 van de 308 Vlaamse gemeenten over een bibliotheekvoorziening. In het Vlaamse Gewest hebben vier gemeenten nog geen decretaal verplichte bibliotheek. Het betreft de gemeenten Bever, Horebeke, Linkebeek en Wezembeek-Oppem. De Limburgse gemeente Herstappe is zo klein dat ze werd vrijgesteld van de decretale verplichting. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zijn er nog twee gemeenten (Ganshoren en Sint-Lambrechts-Woluwe) die als organiserende instantie kunnen optreden, maar ze zijn daartoe niet decretaal verplicht. In de andere zeventien gemeenten van dat gewest is er een Nederlandstalige bibliotheek.

Op bibliotheek.be staan meer dan 750.000 boektitels die ergens in een bibliotheek in Vlaanderen te vinden zijn. Ongeveer 60 % van de titels is non-fictie. 62 % is Nederlandstalig, 20 % Engelstalig en 12 % Franstalig. De meest unieke roman in een vreemde taal is te vinden in Muntpunt, de belevenisbibliotheek

in Brussel: *Het gevaar* van Jos Vandelloo in het Tamil. *Kaas* van Willem Elsschot in het Bosnisch is te vinden in Antwerpen, Brussel en Gent. Voor bijzondere taalcursussen lijkt Permeke in Antwerpen de plek. Je vindt er onder andere taalcursussen Hausa en Kinyarwanda. Bijna 40 % van de titels in de Vlaamse bibliotheken is recenter dan 2000.

Op www.bibliotheekstatistiek.be staan ontzettend veel gegevens van en over de Vlaamse bibliotheken. Zo kom je er bijvoorbeeld te weten dat van de centrumsteden Antwerpen het meeste aantal leners heeft (83.445), maar Genk en Hasselt de kroon spannen van het aantal leners per 100 inwoners (respectievelijk 53 % en 47,50 %). In heel Vlaanderen zijn er 1,5 miljoen leners en worden de openbare bibliotheken 19 miljoen keer per jaar bezocht. Dat is gemiddeld 23,61 % van de bevolking die boeken uit de bibliotheek leent. De grootste collectie, zowel voor jeugd als voor volwassenen, zit ook in Antwerpen. In heel Vlaanderen zijn er zo'n 10,5 miljoen volwassenenboeken en -strips in de bibliotheekcollecties en bijna 7,4 miljoen jeugdboeken en strips. Alle Vlaamse bibliotheken samen bezitten meer dan 22 miljoen gedrukte materialen en bijna 4 miljoen audiovisuele materialen. Van de centrumsteden hebben Hasselt en Roeselare meer dan vijf boeken per inwoner in de open kasten staan; het Vlaams gemiddelde is 3,39. De Brusselse hoofdstedelijke openbare bibliotheek en die van Hasselt en Antwerpen hebben het hoogste vernieuwingsritme: jaarlijks wordt daar meer dan 10 % van de gedrukte materialencollectie vernieuwd. In de Vlaamse bibliotheken zijn er jaarlijks ongeveer 52,4 miljoen uitleningen, waarvan een 44 miljoen gedrukte materialen. Gemiddeld zijn dat 88 uitleningen per openingsuur. Oostende en Leuven spannen de kroon met meer dan 210 uitleningen per openingsuur. Brussel en Leuven zijn de efficiëntste leners: zij lenen ongeveer vijf gedrukte materialen per 100 in hun bezit. Het Vlaamse gemiddelde is 2,2. Wat personeelsbezetting betreft, zitten Genk, Mechelen, Gent, Leuven en Oostende onder het Vlaams gemiddelde van 1,88 voltijds equivalenten per 1000 leners.

In de bibliotheek kun je inloggen in de GoPress-persdatabank en zo 18 miljoen persartikels raadplegen. In de Biblion-databanken vind je 70.000 boekbesprekingen.

In heel Vlaanderen zijn er jaarlijks zo'n 3.000 auteurslezingen en een kleine 6.000 voorlees- en vertelsessies, en workshops. Dat zijn er gemiddeld 30 per bibliotheek. Antwerpen spant de kroon, met bijna 350 lezingen, sessies en workshops, gevolgd door Brugge (273) en Hasselt (161).